

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 202.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 202.

РІК VI.

Ч. 31.

СЕРЕДА, 29. ЛИПНЯ 1914.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY JULY 29, 1914.

No. 31

VOL. VI.

Австрія і Сербія перед війною.

Австрійський посланник в Білгороді представив сербському правительству ноту, написану в формі ультиматуму, жадаючи відповіди не пізніше як о 6. годині вечером на 25. липня с.р.

— В ультиматум обговорюється про сербське відношення до Австрії, почавши з року 1907 сербськими протестами проти австрійського правління в Босні і Герцеговині, закінчивши ся убійством в Сараєво наслідника престолоа Франца Фердинанда і його жінки. Австрія закидає Сербії, що сербське правительтво поперло агента на наслідника австрійського престолоа. Далше закидають Сербії в ультиматум про сербську пресу і агітацію антиавстрійську, яку попіравляв сербська преса.

Послідні вісті доносять, що сербське правительтво не дало вдоволюючої відповіді Австрії і Австрія заявила Сербію до війни і заравом вислала 50.000 війська на границі Сербії. Осли прийде до війни Австрії з Сербією, то не лишити ся позаді Росія і Франція та Німеччина і Італія.

З мирових переговорів прийде до загальноєвропейської війни.

Поживем побачим.

Безробіте в Канаді.

ВИДАЛЮВАНЕ РОБІТНИКІВ З КАНАДИ.

Англійські часописи доносять, що іміграційні власти задумують депортувати всіх тих чужинців, котрі менше як три роки в Канаді а не мають ніякої роботи.

Задля грошевого і промислового застою в Канаді знаходять ся десятки тисяч іммігрантів без ніякого заняття і терплять велику нужду. Виглядів на красші услія праці покищо нема. І се було причиною, що імміграційні власти мусіли ймити сего острого способу.

Депортовані робітники будуть їхати спеціальними кораблями і перша партія, зложена з 100 людей, має виїхати неавком.

З Оттави доносять що міський урядник Джан Кейн, якому поручено опіку над безробітними записав на літу безробітних, призначених до депортації, поверх сто Українців.

Червоні тижні.

Так соціялісти зовуть час агітації за помочю літератури і слова.

В Німеччині уряджено на весні с.р. „Червоний тиждень“ і здобуто 140.000 нових членів для партії соціялістичної.

За ними ідуть англійські соціялісти і вже урядили 30.000 тисяч зборів в цілій Англії; в самім Лондоні урядили 250. Розкинено один мільон відозів і аплікацій. То само уряджують і в Америці ріжні народности, для пропаганди соціялізму з виїмком нашої, української.

Як капіталізм нищить малі підприємства.

Ту основну точку соціалістичної науки, що зі зростом капіталізму мусять заникати малі підприємства бачимо найліпше на ремісничеських. Минувшого року спроваджено до Австрії з заграниці 20 мільонів черевиків. Але то нічо не поможе бо причиною того, що аї не зможуть усунути шевців ані цдом ані иньшими способами. Швейц-ремісники просто не можуть витримати конкуренції з фабричними виробами. Великі фабрики виробляють черевики далеко ліпше і далеко меншшим коштом, як ремісники. Капітал вложений в підприємство поवालє їм отворити великі і величаві склепи з якими ніяк не годен конкурувати швейц-ремісник, який ледви має чим заплатити за хату на варстат. А великі капіталісти заграничні, що би не оплачувати ца при спроваджуваню до Австрії, беруть ся закладати таки у Австрії великі фабрики черевиків. А положєнє малих майстрів шевських погіршило ся ще через картель скірянних виробів який даєть високі ціни на скіри. І тому шевський дрібний промисл, так як иньші перед ним буде знищений через силу капіталу. Правда, що побіда машини над ручною роботою з поступом, але в капіталістичнім ладі той поступ з оплачений руїною тисячій родия, нуждою, нещастєм і голодом. В иньшій — соціялістичнім ладі буде він добродійством для людства.

120-літний старець.

В Свободі Вільшанській в Харківщині (на російській Україні) жиє дідує, що має вже 120 літ. Він дивує всіх своїм здоровлєм і живостою, працює на господарстві, добре бачить і чує. Ходив колись воювати проти війська Наполеона, має здорові діти, а сам на своїм віку слабував два рази. Непіє і не курить.

Податок на робітників

Мійська рада в Фінкс, Аризона, постановила оподаткувати всіх кушків, фахових і звичайних робітників. З тої причини між мешканцями міста панує велике невдоволенє і справа мабуть опинити ся в суді. Цілею запровадження того права з ячого иньшого, як стягненє більшого доходу

Найбільшу армату

на світі випробовує тепер в Німеччині фірма Круппа. Люфа армати довга на 80 футів а куля з неї летить 15 ам. миль. Одна така армата коштувати буде 100.000 долларів.

От і культура в иньшій системі капіталістичного ладу. Замість знести мілітаризм і залити вилку війну, то далше виробляють машини і армати до убивання людей.

Незвичайна шайка рабівників перед судом.

ЗА 10 ЛІТ ВИКРАЛА ШАЙКА 150 ДІТЯЙ.

Перед судом присяжних в НьюЙорку розпочалась мнунувшого тижня розправа проти шайки опришків, яка займалась крадіжкою дітей. Протягом послідних 10 літ викрали опришки около 150 дітей і вимусили відродичів дітей кількадесят тисяч долларів яке викуп.

Рабівники викрадали малі діти богатих людей і укривали їх в безпечних місцях, відтак носили до родичів суми грошей вони жадали відповідного викупу. Рівночасно грозили, що коли родичі не зложать жадані суми грошей вони дитину убють, а по четвертованє тіло дитини пришлють поштою. Звичайно жадали \$1.000 до \$1.500.

Дотепер переслухано євидків в 31 случаях крадіжки дітей. На просьбу євидків суд їх імен не оголошує. Євидки побоюють ся пімсти зі сторони тих спільників шайки, які ще остали на волі. Взагалі арештовано вже 8 опришків. Неавом належить надіятися дальших арештовань. Всі опрашки з походження Італійцями.

Приготованя до нових соймових виборів.

Галицький сойм помимо уойнських старань Полаків не відбуде вже літньої сесії. Незадовго буде розвзаний сойм, а нові вибори будуть розписані на місяць вересень і відбудуть ся вже після нової виборчої ординації. Українці вже загалєдїть готовлять ся до виборчої боротьби навіть ставлять вже своїх кандидатів — лиш біда, що їх забогато є. На кожний мандат буде з 30 кандидатів.

Що таке Канада і редактор Бачинський та Слюсар і Стечишин редактор Новий?

„Канада“, се консервативна шмата плачена англійськими капіталістами, на затемиєнє українських робітників. Канада, се каталоґ бар і лотелів. Хотите довідатись про українську корчму або де найбільше випивають цина чи горілки, то довідаєтесь в Канаді.

Хочете читати брехні або безличні лайки на невинних людей, на се маєте „Канаду“. Редактори „Канади“ се ті люди, що переходили всякі дбруги і аж нарешті стали консерватистами, Бачинський се той панок, що був колись радикалом, удавав вільнодумного а нині репять на цілу губу за католіками. За гроші продав свої переконаня і свою совість.

Галицька нужда

Десятьднівна слота знищила всі дороги в коєвським повіті. Повні і плавачка забрала мости і кладки. Навелєнє Стебного, Довгополя, Полянок, Перехресного, Голов, Ферескулі, Яблокиці і Гринєви відтате від євіта. Третий тиждень не довозять поживи. Населєнє голодує; убогі живлять ся кропивом і лободою. Застрашаючо ширить ся пчятнистий тиф. В селах розпука. Таку телеґраму вислали представники громад коєвського повіту до президента міністрів з просьбою і жаданєм помочи.

В селі Вичілках, яке лежить між Монастиреками а Короснятином, наступив недавно хмаролом, що мало той наслідок, що малєвкий сільський потік залєв доокрєстні поля і знищив засічи до нащадку. — В Галиці Домі день в день ляли на землю потожки і робили що раз більше знищенє по полях. З Станіславівщини доносять, що на пшеницю кидать ся ржа, сіно підмучено водою гниє, маци та хробачня ведуть діло знищенє наших селян невгомно. Буде велика біда як слота схоче потрєвати дальше.

Револуція в Росії.

З Варшєви доносять, що Поляки хотять робити повстанє, щоб зробити Вільну Независиму Польщу.

Револуціонери висадили в воздух два магазини амуниції і пороху. Неавом рух револуційний перекинеє і на Україну і прийде час, де розпаде ся „матушка Росія“ а з тим повстане Вільна Независима Україна і Польща.

Червоний тиждень в Вінніпегу.

Українська соціялдемократія в Вінніпегу, устроєє червоний тиждень від 15-го до 22-го серпня с.р. Відділ У.С.Д.П. в Вінніпегу по робить всякі стараня, щоб червоний тиждень приніс для соціял-демократії богато нових членів а Роб. Нар. як найбільше предплатників та читачів.

Покликанє австрійських резервістів в Канаді.

Австрійське правительтво завізвало телеґрафічно австрійський консулят, щобі всі люди що належні до війська, збирались до відїзду на війду з Сербією.

Ми звертаємо увагу всім

„Жало“

Жалить вилку погань, яка осідає наш брод. Виходить два рази на місяць коштує лиш \$1.50 на рік. Для предплатників „Р.Н.“ \$1.25. Гроші посылать на адресу:

„ZALO“
ул. Скинського ч. 14
Lemberg, Austria

що належать до війська, що австрійське правительтво не має права забирати силою австрійських резервістів в Канаді. Хіба дурия треба щобі ішов на смерть.

На прес. ф., „Р.Н.“

зложили:

Ніколай Романюк з Манор, Sask. \$2.

Ф. Сидор в Peace River Cr. Alta. \$1.

Обом жертводавцям складаємо щіру подяку.

Позір!

До Dysart, Sask. прабує сими днями тов. Павло Крат в справі організації і устроєня відчитів. Відбудуть великі збори місєвних та доокрєчичних робітників і фермерів День приїзду тов. Павла Крата оголоємо пізнійше. Однак тепер просимо всіх робітників і фермерів в Dysart і других околиць, щоб приготувились і прийшли всі як один муж на се віче, щоб послухати промови вам дорогого тов. П. Крата, та щоб піднести духа робітників. Віна зближаєє і полать ся кров українських робітників. А чимі приготувані до визволу України? Чи ми знаємо як маємо поступити в надходячій війні?

Тож до праці товариші, живива надходить і будемо жать на своїм власнім лану.

За тимчасовий комітет:
Н. Савчук
В. Канцір
Г. Канцір.

В неділю 2. серпня о год. 7½ вечером відбудєсь

Велике Народне віче

на площі против публичної бібліотеки тов. Боян на ул. Мк'грегор в справі заложєня комітету „Самостійної України“. Реферувати будуть ріжні бесідники. Обовязком кожного Українця явитись на се віче.

Комітет

ПОШУКУЮ

брата Матра Ляховича з села Воронова повіт Городенка, Галичина. Перед роком перебував в Стамброск, В.С. Хто би о нім знав або він сам; най напише на адресу: Е. Liachowycz. P. O. Cabri, Sask.

р едплачуїте сатирично-гумористичну часопис

„Жало“

Жалить вилку погань, яка осідає наш брод. Виходить два рази на місяць коштує лиш \$1.50 на рік. Для предплатників „Р.Н.“ \$1.25. Гроші посылать на адресу:

„ZALO“
ул. Скинського ч. 14
Lemberg, Austria

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

THE OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.

(Affiliated with the S. D. Party of Canada.) THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA Published weekly by

THE „ROBOTCHYJ NAROD“ ASSOCIATION at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Mn. Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

Робочий Народ, одинокі соц. дем. часопис для цілої Америки; она одна дає те знанє, яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него:

„ROBOTCHYJ NAROD“

Box 3653 (Sta. B.)

Winnipeg, Minn.

Смерть наслідника престолу в Австрії.

Дня 28. червня 1914. впав жертвою кулі з бровнінга наслідник австрійського престолу Франц Фердинанд. Стало ся се в Сараєво, в головнім місті недавно прилученої до Австрії Боснії.

Небіцьки був великим прихильником війська, побільшування армії, будоманя дрінатів і нових канонів.

Від той хвилі, від коли він почав вмішувати ся в політику Австрії, окиноюкою його мрією було поставити воєнну сиду Австрії на найвишнім степені всіх армій в Европі. А що він проого знасилював старого монарха до того, щоби той іменував лиш тих міністрів, котрих хотів Франц Фердинанд, через те ціде правительство було сліпим орудієм наслідника трону. Через те від якого часу в Австрії ніхто з правительства не оглядає ся на те, щоби державою правив парламент, лиш ціла управа держави почала в руки кількох цесарських урядників, які просто навчали були на парламентаризм, нагнавши парламент до дому спати, а самі в спілці з Фердинандом ухвалювали лиш нові закони, збільшеня армії, нові дрінативі воєнні і затягали свіжі довги на плечі горожан. Через ту воєнну політику наслідника трону держава все і все знаходила ся в небезпечі війни. Суєсиди Австрії ненавиділи єї, бо виділи в ній лиш свого ворога. Найгірше ненавиділи Серба свою сусідку Австрію бо той воєнний дух австрійського правительства давав ся їм найбільше в знаки.

І ось 28. червня та ненависть до воєнної політики виявляла ся в Сараєво на самого Франца Фердинанда, бо він був головним жерелом тої ненависти.

Австрійська армія мала як раз головні маневри в Боснії. Маневри приводеав сам Франц Фердинанд. В тих маневрах виділа Серба вістуну війни, яка колись мала бы прилучити їх до Австрії. Через те під конець маневрів, коли вже Франц Фердинанд по кінцевій параді вернув до головного міста Босни, до Сараєво, — ідучи з жінкою до ситігол в Сараєво, впала бомба з руки одного типографа Габриновича. Бомба впаде зразу на автомобіль, скотила ся на землю і експлодувала аж тогли коли на ною наїхав другий автомобіль з ріжними військовими достойниками. Фердинандови не стало ся нічого. Він ще спинив свій автомобіль виско-

чив з нього і пішов до другого автомобіля, щоби довілати ся, чи бомба наробила багато шкоди. Коли довідав ся, що бомба ранила лиш кількох сточих людей на улиці і одного офіцера тяжше в шию, сів на своє авто і поїхав до ситігол. В ситігол очікував його посадик міста зі всіми достойниками околиці і міста, Зараєв на вступі Франц Фердинанд згяньбив посадикува те, що в місті кидают бомби гей би посадик був винен тому, що Фердинанд невидить населеня. Посадник тигослов похвальну бесіду Фердинандови, він ще побавив ся троха і з відси рушив автомобілем дальше оглядати місто. Вперед хотів поїхати до шпиталю, щоби довідати ся, чи рана від бомби офіцера велика, чи ні. На скруті одной улиці гіннавіяльний ученик Гаврило Принцип вистрілав трараз з бровнінга раз по раз. Перша куля зарвала ся в автомобіль, друга куля пройшла червоу живку Фердинанда а правого боку а трета пройшла шию самого Франца Фердинанда та розірвала голову живу в шві. Жінка і він за пару хвиль були вже не живі. За часок знайшли на тій самій улиці троха дальше ще одну бомбу. Видно, що наколи би був Принцип не забив престолонаслідника, то ще і та бомба мала бути кинена. Але що Принцип добре мірив через те той, що мав кидати бомбу, давив єї. Обидвох: Габриновича; Принцип арештували зараєв а з ними арештовано дуже багато людей того самого дня і в слідуючі дні. Арештовани тепер є на деннім порядку Думають, що викриють змовників, але доси нічого так не викарили.

Габриновича чекає за те, що він пробував вбити, кара до десяти літ, а Принцип за вбитя кара від десяти до двадцять літ криміналу. Смертю не може бути караний, бо він ще не має двадцять літ, а ціла карного австрійського закона можна таких карити лиш зриміналом. Принцип має тепер лиш девятнадцять літ жата.

При нагоді атентату всі корні духи в Австрії і всі плазуна голодні на хабарі з гори вилізавть свої крокодилєні слюзов за небіцькою Фердинандом.

Клерикали всіх націй проклинають Принцип, бо Фердинанд бу в їх дитиною був їх вихованцем і більше ще паньським, чим сам папа.

Кроацка буржуазія просто по хулганьски відносить ся до своїх братів Сербів, бо хоче коштом Сербів, коштом нападів на Сербів з'єднати собі ланку пануючого цесарського двора.

Німецка буржуазія а головно клерикальні Німці просто не має міри в нападах на Сербів; хоть вся та золота знає, що нападама на Сербів не направляєть раз заподіяного атентату і вибивавем шиб, каліченем прокожих Сербів; розбивавем сербских складів та склепів єє а'єднаною собі люб'яні серб'юкою народу.

Паньська Австрія не може вже раз навчити ся, що не гнетом ріжних народів в своїх межах, але найдальше і дучою свободою народів може сотворити для себе привязанє всіх націй замешкуючи єї, і що лиш одинокою свободою всіх народів може Австрія вдержати ся.

Серби, ті Серби котрі живуть в межах Австрії попали відразу в середовіччі часи. Их арештують, их мучать, їм не дають спокійно перейти улиці, їм напцать їх майно, їх домівки, словом цілий нарід мучить ся задля одного вбитого Франца Фердинанда. І ще вимагають від них, щоби они все і всею вискакували свою привязаність до Австрії.

Таке, яке діє ся з Сербам, може стати ся завтра Чехам, Полякам, Українцям, Кرواتім, Румунам, чи другим народам в Австрії. Жаден нарід не має запевненя в будучности в Австрії. Те шлідазуванє ся буржуазії кожного народу з оєбна до царського дому стає ся причиною незбевною істнованя поодиноких націй в Австрії.

Не знати, чи пануюча габсбурска родина і пануюча буржуазія всіх народів в Австрії заідуть далеко дорогою такої політики. Ми певні, що така політика підлязувала ся, політика нападів і цькованя одних на других лиш скорше свадать і пануючу родину і буржуазію. Ми могли би зівім спокійно приглядати ся тій політиці наколи би вся та робота не йшла коштом робочої класи. Бо все і все всякі лайдацтва пануючих спадали на плечі невигної робочої верветви народу.

Особі Франца Фердинанда стратила Европа друго-го Вільгельма. Фердинанд ще навіть перевисшав німецкого цесаря Вільгельма II тим, що він не лиш, що був впертий і ненавистник організації робітників, але він з відностію зсуїта вмів заховувати в собі ту ненавистку своїм задовгим язиком а Фердинанд мовчав і робив. Через те страшніший від Вільгельма.

В його особі стратила Европа одного з найбільших прихильників війни. Війна, військо, закони, се були ідеали Фердинанда. Се аж страшно робить ся, коли подумаєш, який то фаризей мав стояти колись на чолі Австрії. Людьяна що дня ходила на службу богу і майже що тижня сповідала ся а рівночасно перла цілою силою до війни і так збідовану державу.

І правду важе дехто, що не марові конференції монархів а бровнінг студента Принцип апає Европу перед найближшою страшною війною.

І українська буржуазія проливає свої локайські слюзови в своїх шматах. Той коронований зсуїт сироміг також зловити їх в свою ланку, що ніби то він хоче здобути Україну для Австрії, так само, як обіцяв Сербію, Чорногору і Альбанію для Австрії. От такими штуками старав ся той зсуїт захопити всіх, щоби лише народні заступники в парламенті ухвалювали нові воєнні тагари, збільшеня армії, канонів, воєнних кораблів і т. д.

А з українцями Ніколай Василько (бо він властиво був колись Румуном, відтак москвофілом а тепер німецьким українцем,) аж захлустує ся своїми слюзовами за Фердинандом, який (так він пише) говорив з ним раз щось коло двох годин. А буковинці страх тішать ся тим що небіцьки говорив з Васильком так довго, геї би народови українському стало легше від того.

Поляки лементують не менше від Українців, бо він кавав їм, що поможе відбудувати Польщу. Вєї просто здуріли на коронованім зсуїтом, геї би одна особа, один зсуїт вмів змінювати долю народів.

Одла робітничка верветва ані сумує ані тішить ся, бо знає, що не королі, не короновані зсуїти ані ніякі родини не спасуть єї, а спасє она себе сама своїм власним трудом, своєю злукую, своєю власною силою. Бо, не добра чекати єї від пануючих а гнєту; бо де є пануючі там муєють бути і поневолені. Через те всі надії робочої верветви лежать не в коронах а в ній самій і сама робоча верветва є коровою волі, рівности і щастя для себе і для цілого суспільства.

Лев Юркевич.

Робітництво і знанє.

Робітництво і взагалі широкі працюючі маси в незвичайною силою проявляють в наші часи одну з найліпших, одну з прекрасніших рис новітньої людини — жа до о б у з н а н я.

Класи пануючі і маючі, себто всі ті, що називають себе „освіченими“ і що жають к рад ж о чужої праці, вони уміють лише споживати, а творити

не хотять і не потребують праці.

І вони наймають йог себ-то для праці духов деневикарів, котрі пишуть професорів, котрі вчать живіперів, що будують, і над удосконаленєм машин.

В наші часи все з а н а в іть розум, навіть сери.

Але народні, працюючі власної праці, котрі сповідали, хоч їм і приходило сили, силу їх рук, то во голови ні своїх душ! А ч а н а н я не забурднений т н а н ої суспільности, чер юнацько-сь віжній, бадь о

Одначє змагають ро те, що в останні часи во стало їм конечне потріб

Суспільне житє і ро няцтво до участи в громадн о повстан на цілім св

Великий се і чудови безсловесними рабами, в оякву протестує з мол бога, тепер становлять м ію, котра „на всіх язик і виказує престо чудеса ван і цілі.

Робітничий рух, як нашою грішною землею чувану жаждоу поступу

Лише тепер ми зна рно-творчі сили дримали ни спромогли ся випроде заснувати соки ро

гори робітничих ворити безліч робітнич се повстало лише силою себ-то без допомоги дер ми розпоряджують маю хненої потреби і потягу

Сила, котру дала ре тавила перед ним скла високої інтелегенції, чу приміром, що в Англії с перзд обнятем посади е ісичит, котрий не лиш нас. Ткий секретар му цих науках, бо він, при є потреба його заведові чи може вона з огляду чи піднесенє промислов стає) виграти боротьбу

Але чи-ж то тільки кам потрібна освіта, хіє більший мірі в боротьбі літійного туману і взає і котримі зміцнює себе правді суспільство?

Сучасний робітнич не хоче віддати себе на

ють вигляд чаші. Верх тоді р о т а середина ч Рогом бере та чаша що перегравить, тоді вики губою. Такими звірами живуть в наших става ще другі роди звірків.

Чоловік по з зразу клітиню в же є ягідною, а є вже таким по пи лишили ся на тім с чоловік розвиваєт ся

Таки поліцуваті ео звичайно до одного мі лись лучити ся, що та поліц, відірвав ся від ля чи що там, трутила вана поліц скалічив єя прирє до скали. Зроб ло лучати ся дуже час та рана заросла, а пер згола ся лиш а не зар ра. Тепер поліц має в колїєв одідачило по н має кожний діри з дво викладає він тепер пер ротом а тою другою д виділілий житє. Він во і відходивши отвір ворінє? Є! І то прерїє ваш х р о б а к дож ким мішочком з дво його на двоє, то він се

ЕВГЕН ГУЦАЙЛО.

Звідки взяв ся чоловік?

Малій вилсок з дерева ояни.

Вєї вищі звірі збудовані з клітин, вєї вона починають від таких маленьких клітин, а є їй такі, що ціле своє житє живуть такою поединкою клітиною. В каплі води з якої будь калабані є їх тисячі, тих одноклітинних звірів. Осє їх назви; амєби (несталки), альги, кружлячки, наливочки, вітлячки, немарки, рясочки і множество других. Наші бактерії, чи бацілі, якими є чохотка (сухотка), холєра, джума, тиф, трипер, сифіліс, се вєї такі малі клітинки. А плодять ся в дуже простий спосіб. Вперед ядро клітини ділять ся на двоє, відтак починає клітина відовжувати ся, на середині товкне доти, доки не виглядає так, геїби була перевязана, а врешті зовсім розпадаєт ся на двоє. От і вже два звірки. І той звірок їсть, хоч не має губи і ходить, хоч не має ніг. Ієть в той спосіб: Така клітина чи бакциль випускає з себе пливн званий токсіна. Та токсіна розпущає, себто розкладає всяку живу матерію, або, як ми кажемо матерія гниє, і ту розложєну матерію вхлюєня в себе otto клітина і так живе.

Отже ми зразу є такими, як бакциль. Се одні наші предки. Та вони полишили ся на тім першим степені розвитку і не розвитку і не розвинули ся вже дальше. Вони, як множить ся, то навіть не запліднюють ся. А наша перша клітка (яйце) муєить бути запліднена. Заплідненє відбуваєт ся в той спосіб, що жіноче яйчко виходить з аичника до матерниці а мужське яйчко, зване с п е р м а, лучать ся з ним. У мужського звіра витворюють ся в мудах маленькі клітинки, сперми; коли ся сперма стрінєть ся з жіночим-яйчком, пробиває верхню плівочку яйця, і ядро сперми лучить ся з ядром яйця в одно ядро. По актї злуки починає яйце ділити ся на двоє, як осє ділять ся одні клітинні амєби або бацілі. Те запліднюванє мож оглядати найкрасше у риб. Риби самичка випускають свої яйча і риби самці випускають свою сперму у воду а у воді сперма вишукує яйце і лучить ся з нею. Можна взяти рибачі яйча і сперму вначинає та під дуже побільшуючим шклом предивляти ся, як запліднюють ся яйча.

Отже ми є висші звірі від амєб та бацілів, бо наші яйча ділять ся аж по заплідненю, а амєби ділять ся без заплідненя. Але і тут ма маємо своєгє між найвишні

ім сотворіннями, бо є між ними і такі, як осє так звана догастка між рясочками, що вперє лучить ся дві клітині в одну, відтак аж починає та клітина ділити ся. І осє до в г а с т к а вже запліднюєт ся.

Та вєї одноклітинні сотворіння живуть осєбною, як поединчі, клітини, а наша клітина, коли вже заплідниєт ся, ділять ся на дві, відтак кожда з тих двох знов на дві, відтак кожда знов на дві і т. д. та не розходять ся а живуть одна коло другої при купі. Те саме знаходимо у множества богато, богато низших сотворінє як вольвоке гльобатор, моноксєнія дарвінії і тисячі інших. Ті сотворіння живуть громадками творять геїби я г о л у, як осє наша очина або сунія. Така громадка клітин краше живе. В ній вже є поділ праці. Верхні клітини хоронять громадку, рухають ся і посувають її вперед (звичайно у воді), а середні клітини перетравлюють ту поживу яку зловили верхні і розпродажують перетравлену поживу до всіх клітин. І ті громадки також зачинають з одной клітини ділять ся все на двоє і так достостають до великої ягоди. Те саме дієт ся і з чоловічим яйчком. Лиш ще ті низько розвинені сотворіння лишают ся на тім степені розвитку і не розвивають ся дальше а людське яйча з клітин розвивають ся дальше.

Ідм дальше. Деякі громадки низеньких сотворінє з виглядом ягоди не хотіли добути у воді а осідали на однім місци і приліплювали ся одним боком до скали. Се був початок рости. Тут уже верхні клітини не всі старали о їду. Одні в долішнім кінці придержували ту ягду при камєни, а клітини з горішнього кінця до проваджували поживу. Та на поживу мусіли чекати, нїм сама вона прийде до них. А як коли впало що на них осє приміром труп другого такого сотворіня, або пієнок, чи поиншого, то під його тягаром загинало єтє тїло круглої ягоди і витворювало долинку і таку, геїби хто натиснув пальцем на гумону пилку або міхур. Таке малє ушколженє ягоди ставало добрим набутком для звірка, бо тепер кожда пожива, яка падала скорше спинювала ся в долиніці.

Така ягодка клітин красше відживлювала ся, її покортїє скорше лишало ся при живих, чим других, без такого загубленя через те її рід був чисельніший. Ту прикмету одідали її потомки і осє повстали нові сотворіння із загублєними. Покортїє знов зачинало від-клітини, відтак було ягдою а відтак загинуло єя і ставало геї мішочок з олним отвором, бо вже кожде сотворінє повторює в скорочєню вигляд стоїх предків. Ті нові сотворіння ма-

не хочуть і не потребують, бо за них те робить найманний працівник.

І вони наймають його не лише для праці фізичної, себ-то для праці духової, розумової. Наймають і денників, котрі пишуть їм їх газети, наймають професорів, котрі вчать їхніх дітей, наймають інженерів, що будують, і учених, що сушать свої голови над удосконаленням машин.

В наші часи все за гроші, все на продаж, навіть розум, навіть серце!... совість!

Але народні, працюючі маси, котрі живуть з своєю власною працею, котрі споживають лише те, що самі створили, хоч їм і приходиться продавати свою фізичну силу, силу їх рух, то вони нікому не продають ні своїх голів ні своїх душ! А через це і потяг їх до науки, до знань не забруднений торговельно-продажним духом нашої суспільності, через те потяг той такий чистий, юнацько-свіжий, бадьорий і такий буйний.

Однак змагають робітні маси до знань іще й через те, що в останні часи воно — чисте і правдиве знання — стало їм кінцеве потрібним.

Суспільне життя і розвиток покликани тепер робітництво до участі в громадських справах, а в наслідок того повстав на цілім світі — робітничий рух.

Великий се і чудовий рух! Ті, котрі вчора ще були безсловесними рабами, ганули в печальній праці без оmlкву протесту і з молитвою на устах до невідомого бога, тепер становлять велетенську багатоміліонну армію, котра „на всіх язиках“ заговоріла, ушукувала ся і виказує просто чудеса сили, свідомості своїх поривань і цілі.

Робітничий рух, як оновлююча буря проліє ся над нашою грішною землею і викликає в народних масах нечувану жаду до поступу, жада добування.

Лише тепер ми знаємо, які немірно великі культурно-творчі сили дрімали в працюючих масах, бо коли вони спромогли ся вирожджати порівнюючи короткого часу заснувати сотки робітничих газет, видати цілі гори робітничих просвітних книжок, створити безліч робітничих просвітних товариств, то все се повстало лише силою самосвігнорганізації, себ-то без допомоги держави і великих капіталів, котрі ми розпоряджують маючі класи, отже силою лише надхненої потреби і потягу до знань.

Сила, котру дала робітництву його організація, поставила перед ним складні завдання і вимагає від нього високої інтелігенції, чуйності і освіти. Різкають приміром, що в Англії секретарі заводських організацій перед обняттям посади складають старшим товаришам іспит, котрий не легший від докторських і іспитів у нас. Такий секретар мусить добре знати ся на суевільних науках, бо він, приміром, повинен обчислювати, чи є потреба його заводській організації почитати страж і чи може вона з огляду на суспільні відносини (підпад чи піднесення промисловості і взагалі господарський стан) витратити боротьбу.

Але чи-ж то тільки в економічній боротьбі робітникам потрібна освіта, хіба не потрібна вона і може ще в більший мірі в боротьбі політичній, в боротьбі проти релігійного глуму і взагалі проти всіх ідей, котрими живі і котрими зміцнює себе наше збудоване на визиску і неправді суспільство?

Сучасний робітник мусить дуже багато знати, коли не хоче віддати себе на ласку і „опіку“ маючих класів.

живої його потом і кровю.

Але особливо в останні часи робітництво повинно дбати про самоосвіту.

В міру того, як збільшується ворожість його до сучасних порядків, в міру того, як рвуть ся останні зв'язки робітництва з сучасним світом визиску і панівання людини над людиною, коли відпадають сильні завдання у робітників і повитних маючих класів їх спільній боротьбі проти старих кріпацько-феодалних порядків-інтелігенції відходить від робітництва. Робітництво тепер само мусить боронити свої інтереси і само, значить, мусить здобувати для того відповідну освіту.

Настав такий час і для українського робітництва. Колиє масово прихильна до нього інтелігенція, тепер ділком охотила до робітничої справи і вплила в робітничих організацій. Але вийшовши з них, інтелігенція не забула всеж про робітництво. Вона приходить тепер до нього з новими словами, з іншою і чужою робітничою наукою, наукою буржуазного ціоніалізму.

В зарашний спільник робітництва, сьогодні є вже в своїй більшості його ворогом, бо працілює йому не те звання, котре відповідає його класовим інтересам, а знання і ідеї класів маючих, котра народжуєть ся в нашому народі і вістуном котрої виступає тепер наша інтелігенція.

Українське робітництво коли воно не хоче відколоти ся від світової армії робітничої, коли йому ходить о те, цюба не позаростали стежки світового робітничого знання до нашого народу, повинно в горічавим завзяттям і охотою взяти ся тепер до організації української робітничої самоосвіти.

Бо святаю є заповідь нашого учителя Маркса, що: „визволеня робітників є ділом самих робітників“.

З Доброї Новини.

З думок

соціаліста.

Дарма балакати про се, як то добре давно було, не живем в минувшині, а в теперішності — тому і говорити треба про теперішнє.

Які вони патріотичні, сі панове капіталісти: з великої любови до рідної землі таї загарбали зі всю в свої руки!

— Покинь все, та йди за мною, — каже Христос; на се відповідає соціалізм: — Вери все що твоє, та не йди за ніким, бо єси чоловік а не собака.

У класово-свідомого пролетаря є два вороги — один темний, а другий ясний: темний пролетар і ясний капіталіст зі своїми сірими прихвостнями.

Декільки філософських вєрен у великій купі теологічної половини — се Бібіля.

Ані як жити, ані як умирати не знає пролетар: не думаючи, живе в неволі робочим волом і вмирає з оглядкою терпеливості не показавши ніколи своїх міцних зубів гнобителям, хіба що в гриз ними деколи такогож як і сам нуждаря.

В давнину Татари на ходох з далеких сторін на Україну і забирали людей в неволю; сьогодні Українці самі їдуть в чужину та віддають себе в неволю капіталістичній орді.

В писаннях Івана Наумовича є дві великі правди: що народ потребує освіти і визволеня з економічної, національної і релігійної неволі. Се є в його писаннях і дві великі брехні: що православ'є даєть народови правдиву освіту і правдиву релігію і що царат виграє народ з економічної і національної неволі. Тим-то і по-

жарають писана „просвітителя галицької Руса“ самі себе і лежать купкою гною на галицькій землі.

Науку про сьв. Трійцю я розумію так: Бог (отець, Бог Свн, Бог Дух святий — або: Дух святий, Марія, Дитина... Вони-ж є дійсною сьв. Трійцею, тим божественним що на ньому побудоване істнованя людського роду.

Пролетар мешкає в чужій хаті, робить чужу роботу, ходить по чужій землі, думає чужими думками, вірить чужим вигадкам — а своїм може назвати лише неволю і нужду.

Шевченко є тим для українського народу, чим є Карль Маркс для усіх народів земської кулі. апостолом справедливості і волі.

Соціалізм, се така морально-економічна медицина зложена з математики і справедливості змішаних в рівних частях.

Дам'ян Бориско.

Видовляйте предплату на Р.Н.

„Борба“, орган укр. соц. демокр. на Буковині виходить два рази на місяць. Хоче мати правдиві, не перекручені вісті про Ваш рідний край, то пошліть лист \$1.50 на адресу: „BORBA“, Czernowitz, Reissgasse 16, AUSTRIA, BUKOWINA.

„Добра Новина.“ то такий журнал, на який давно вже чекав наш працюючий народ. В ньому подає ся найкраще, найслучбне знання в дуже пригугній формі. Хочеш бути просвіченою людиною, то пошліть \$1.50 п. предплати на адресу: „DOBRA NOWYNA“ LEMBERG, Skysynskoho 14, AUSTRIA, GALICIA.

„Праця“ центральний орган укр. Соц. дем. партії в Австрії. Виходить два рази на місяць, не задого ціне виходить тижневою. Предплата на рік 1 дол. Замовлена пошляйте до: „PRACIA“ Lemberg, ul. Skrzyzyskoho 14, Austria Galicja.

„Робітник“, часопис посвяченя інтересам працюючої класи в Америці, виходить три рази на місяць. Річна предплата \$1.00 Адреса: „Robitnyk“, Detroit, Mich., 1745 Michigan Ave. U. S. A.

ПОСЛУХАЙТЕ МЕНЕ

і напишіть по 20 число „Кадило“, яке що лиш вийшло з друку, а певно не пожалуйте сего, бо насміється доволі. Богато сьмішних образків та веселих віршиків і оповідань. Одно число коштує лише 10 ц. На рік-передплата вносить \$2 так в Канаді як і до Злучених Держав та до Старого краю.

„KADYLO“

Box 3542, Winnipeg, Man.

БІБЛІОТЕКА „НОВИЙ СВІТ“ випустила з друку і продає отсі брошурки. Червоный Кобзар, найкрасший збірник робітничих пісень і поезій. 10 п. 1. 2. Е. Гудайло, Концеп сьвіта з пересилкою 12 п. 3. Наш Прометей збірка статій і поезій Т. Ш. з дуже гарними образами, з нагоди сотих річниць уродженя Т. Шевченка з пересилкою 15 п. 4. Е. Гудайло. Чого хотять Соціал-демократи 10 п. Гроші і письма шліть на адресу: NOWYJ SWIT, Montreal, Que. Книгарні і ті котрі хочуть зайняти ся продажею доставлять значний рабат.

ють вигляд чаші. Верхній отвір стьновить тоді рот а середина черево, жолудок. Ротом бере та чаша поживу а коли вже перетравить, тоді викидає останки знов губою. Такими звірами є поліпи, які живуть в наших стевах, у всіх морях і аще другі роди звірків подібних до них. Чоловік по заплідненю зразу клітинкою, по трох днях вже є тягодою, а в пятім дні є вже таким поліпом. Але поліпи ліпили ся на тім степені розвитку, а чоловік розвиваєть ся далше.

Таки поліпуваті сотворили, причіплени звичайно до одного місця. Але мусіло колось лучити ся, що такий мішочок, такий поліп, відірвав ся від свого сидалища. Філя чи це там, тругила його, та через відірваня поліп скалічив ся в долині, де був пріріє до скали. Зробила ся діра. Се мусіло лучати ся дуже часто. У декотрих може та рана заросла, а певно у багатьох вона згоїла ся лиш а не заросла і лишла ся діра. Тепер поліп має вже дві діри. Його по коліна оддічило по нім ті дві діри і тепер має кожний діра, з двох кінців. Уже не викидає він тепер перетравлених останків ротом а тою другою дірою і через те йому вигідніше жити. Він має тепер рот, черво і відходльвий отвір. А чи є досі такі сотворіння? Є! І то преріжні їх роди. А ось ваш хробак дожджавник з також таким мішочком з двома дірами. Розити його на двоє, то він собі нічого не робить з

сього. Там, де ви його розгяли, там він загоїть ся, але діра не заросте. Тепер-місто одного хробака, маєте два. Йому все одно, з якого кінця буде рот, і ми також в осьнім дні вже є таким хробаками. Лиш що хробак почнає ся від квітани і кінчить на хробаків, а ми розвиваємо ся далше. Деякі хробаки не задержали ся на тім розвитку а під впливом ріжних обставин життя зміняли ся, набували нсвех прикмет і переміняли ся в нових звірів. Подивіть ся на хруща, на муху, мотыла і множество других комах, — всі вони переходять в своїм розвитку форму [яна] хробака. Таж хрущ боронником є подібний до хробака і сам він відтак складаєть ся з перстенів, подібно, як хробак. Але ми лишім других а шльнуємо нашого родоводу.

Хробак справді висший звір, чим поліп, але йому далеко ще до чоловіка. Маємо нерви, які чують, що болить а що улоскоче, ми маємо мозок, маємо кровеносний провід, себто серце, вени і жили. Але і хробаки вже мають один нерв в дожджавці л а. Правда, не всі хробаки, але багато з них мають нерв і мають кров. Кров зимає у них, але кров. Але нерв в них то так, як у нас стрижнів в хребті. Чоловік по 18-ти днях є на один сантиметер довгий в четвертій тажній має кишку, а початки венів і жил; серця, легких і мозгу ще нема але зате відзов тіла йде вже нерв, іде стрижнів, але не обраний в хребтові перстені, в хребт кістяній. Зате під тим стрижням тягнеть ся жива т е н е сьдья струна, прьзвана по латинськи хорда дорзаліс. Що воно є? А, се початок хребтового стовба. З нього буде хребет, який проті держитиме наше тіло.

Оттою хордою ми вже покинули хробака бо ані він ані всі його племінники не мають сього. Але зате ми знайдемо другою звірка, який висше стоить від хробака. Ось коло Сицилії коло полуудневої Італії в морі живе щось таке ніби рибка, прозване тираккою. Не має воно ані мозку, має замість серця рурку, має кровеносний провід і стрижнів хребтовий хребта нема в нього, а замість нього є струна хребтова, отта хорда. Се вже висший звір від хробака; багато діт мануло, нім він вродив ся з хробака. Його вислюють до риби, але йому ще далеко до риби. Але все тиракка становить переходовий місток до риби.

Він і йому подібні творили колиє най-висших звірів. Багатоох тих тираккованих звірів виростали до поважної величини та через те що не мали чогось такого в своїм тілі, що давали би тілові певну тужність, певну піддержку, одні з них почали витворювати на він певного роду пліч, шкаралуцу, ласку і т. д., та виробили ся звідси ріжні панцирні сотворіння, а другі почали в своїм нутрі витворювати певного роду прут, тверду масу, через згуртованя в певних місцях тіла ваятого з поживої вапна, і починають витворювати твердий хребет. І ось тиракка має лише слід в ньому, так звану хорду, котру і ми маємо в

нашим першим розвитку, а вже висші від тиракки, як ось є піскоглід, починають витворювати вколо сеї хорди левного роду пліву. Та пліва стає все і все твердша, обгортає собою вже і головний нерв, згадуваний огже стрижнів, і се вже початок нових, висших сотворінь. Піскоглід не має ще чашки але має вже пліву на хребет. Ми так само маємо вперед пліву на хребет, та пліва стає все твердшою, стає хряцкою, Рівночасно є тою плівкою грубий на однім кінці стрижневий нерв все то більше і починає творити ся мозок і мягонька чашка. Піскоглід ще не має чашки але вже висші звірі від нього, як ось риба пажори, вже мають маленький мозок і чашку, але і хребет і чашка не є твердою костою, а хряцкою. Чоловік так само має зразу хребет і чашку хряцковату. Враз з початками чашки і хребта має чоловік в лоні матери зяви і плавки, як риба. Те показує що ми переходили ту дорогу розвитку, що риби, як ось пажора (гай людод), бо пощо-ж нам зяви і плавки? Зразу в нас сліду нема в легких а лиш самі зяви має кожний з нас. Пажори, хоч великі риби, але своїм розвитком низлі від щупаків і других рыб, а висші від піскоглода. З пажор виробили ся другі риби, як ось наші оседелці, щупаки коропи і другі, а переходовим містком від пажор до других рыб був певно осетр. Одна частина таких рыб, як ось пажора, втворила бічну галузь ріжних рыб і не розвивали ся висше, а друга частина, підлягаючи законам прінорювання ся і ділцтва, пішла висше.

Дальше буде.

Дописи.

Bellevue, Alta.

Дня 21. липня с.р. загостив до нас тов. Ткачук організатор У.С.Д.П. Того самого дня скликано віче в домі тов. П. Богоносюка де зішлеся чотири людини. Віче отворено о годині 8 вечером. Тов. Ткачук в своїй горячій промові представив зібраним теперішню положення робітників і в якій спосіб визволитись з теперішнього капіталістичного ярма.

Коли тов. Ткачук скінчив свою промову, зібрані надгородили його за так добру науку, бурюю оплесків.

Описали промовляли ще деякі товариші і заснували відділ У.С.Д.П. до якого на початку вписалось 14 членів. До заряду виділу вибрано наступних товаришів:

П. Рощко організатор, П. Богоносюк секретар, до контрольної комісії: Г.Бобешко, М. Даниш, Н. Стацанець.

— Віче Закінчилось о год. 12. вночі. Всі вічевики вдоволені з надією на кращу долю, розійшлися додому.

Ми віримо що наш відділ скоро зросте до великого числа членів. Богато робітників котрі хочуть належати до відділу але тому що безробітні і нема грошей на вкладку. Більша частина робітників безробітні.

Навічу зібрано на дальшу по дорож тов. Ткачука 5 доларів і 10 пен. за що тов. Ткачук ім. партії щиро подякував. Товариші робітники!

Вступайте в ряди соціал-демократії, бо вже час нарівні стати з свідомими робітниками, не ходити не організованими. Крайній час, щоб всі робітники з'єдналися під червоною прапор.

Хай живе соціалізм!
П. Рощко організатор.

East Selkirk, Man.

Не давно тому, як в нас відбули вибори до провінціального парламенту і при сій нагоді, ми побачили багато дечого цікавого.

Тут мусимо зазначити про лайдацькі попустки, які показали наші патріоти Олекса Вирозуб і Павло Швець. Наш відділ ім. М. Січинського викинув з свого товариства цих двох панків за те, що вони били тайними хунями. Але шила в мішку не зховаєш, оно вилізало. Патріотизм удавали а охлайниками позистали. Тут привели фірами кейки пива і гальони горівки. Ще-й тепер по лібі є поховані кейки пива і гальони лорівки.

Ми боролись що сили протів лайдацької політики консерватистів. Тепер робітники і фермери зрозуміли, що робітників може заступати лише робітничий кандидат.

Щоб вибрати намого соціал-демо. кандидата до парламенту, то наш льокаль пропонував тов. Василя Головацького на кандидата до домініального парламенту, Нарід прозрів і скорше вибери робітничого кандидата

замість консерватиста або ліберала.

Наші „панки“ Вирозуб і Швець ішли на службу на два боки, консерватистам і лібералам. Явно то они є консерватисти. (Ми вам даємо роботу тож голосуйте на консервативного кандидата).

Найбільше з вихався Олекса Вирозуб. А по виборах самі сидять без роботи.

Бігав бігав наш Олекса як купець на ярмарку, що за куповує полушки в старім краю. Чому ти си підлий хуню не подумав такої тут, що вибори минуть скоро, тай охлайві не дадуть.

Ганьба, ганьба тобі хуню, що так зло подумав, надоларом що на обід, до Мошти ко ти піднав.

Ти поблічний дуже хуню, най ти буде ганьба встид.

Хай не стане між нами ані одного хуня!

Нехай розвиває ся соціалізм правди і науки!

За товариство:
Іван Ковальський голова
М. Мигцак
Манолій Божискул
Симко Сольник
Порфїрій Гаврилюк
Олекса Сольник

Michel, B.C.

Через якийсь час, наші відділ прионав був троха і нічого про нього не знали. Однак з кінцем червня с.р. ми скликали мітінг бізнесовий і на початку маємо 16 членів. Але з надія, що всі робітники сего місточка, згуртують ся в наш відділ. З нагоди з нижня предплати на Роб. Нар. принумерували для себе багато робітників Роб. Нар. Ми віримо що тутешні робітники зрозуміють що лише в організації зможуть поліпшити свою долю, тому згуртують ся всі до нашого відділу.

Ми віримо що всі робітники з Michel будуть предплатувати Роб. Нар. і стануть свідомими членами соціалдемократії.

А. Федок В. Ковцуняк предс. секр.

До редакції часопису „Новин“:

Я звертаю ся до редактора „Новин“ з запитом і заміткою. Читаючи вашу газету, добачую, що там повинні бути „премудрі люди“ мудрійші від Соломона. Нарікаєте на всі часописи ка надійські, а головне політичні. Здає ся що ви боїте ся, що може вам забракне темних овечок (робітників) і не буде бізнесу, не буде що продавати. Консерватисти добре платили за шкуру і кров робітника. Мільони бідних скитають ся по світі шукаючи куска хліба а ви боїте ся щоб они не прозвірили і не стали свідомими. Ви переслідуєте робітничу пресу, сьмієте ся з робітників. А я запитаю, хтож ви є? Таж ви робітники які запродали себе. Ви вірите в ласку капіталістів, а я кажу, що завтра та ласка скінчат ся.

Ви пишете що стоєте за українським народом. О

Соломони ще з старог. зніта пишуть, що они ошкунці робочого люду. Я запитую вас, у чій часописі було писано ще в зимі, що та а та компанія, ухвалила сотки мільонів на будову до-риг?

У чій часописі було поміщено, що губермент чи парламент ухвалив десять мільонів доларів на ріжні роботи? Чиж сего я не читав у ваших Новинах? а не вигадав сего. Пригадайте собі, а вже доказ оравді є.

Хто найбільше брехав і дальше бреше, як не ваша газета? Богато робітників вірили ваші брехні і завели ся на тім. Деж та робота яку обцались? Почата зачала ся робота до якої взяте в'язів з криміналу. От і маємо правду з консервативних газет. У Lethbridge, Alta, консерватисти і ліберали обцали що будуть ставити міст через Belly River і що буде досить роботи. Однак ті обцанки полетіли десь до Бритіш Колумбії і застрягли десь в скалих горах, або загинули підчас катастрофи в Гілкреді, виали підчас експльозії враз з робітниками. І через ту пригоду народ ходять тепер без куска хліба.

— Хтож допровадив робітників до такої нужди, як не консерватисти і ліберали?!

Хто робітників називав і тепер називає „бомами і рабниками, як не консерватисти і ліберали! Вам редакторам жовни в Едмонтоні аж очі кровію закіпили в жалобі за австрійським наслідком Франц Фердинандом і його жінкою. Щож они вам люборо зробили, що так плачете за ними? Чому не пожалуєте тих що в Гілкреді погнули в майні?

Чому непожалуєте тих бідів і сиротів, які лишилися по катастрофі в Гілкреді? Пірше лайдацтва не можна було бачити як в Гілкреді, як там знущали ся над робітниками капіталісти. Всі ви однакові патріоти з Новин і Кан. Русин. Кричите на ціле горло, що ви працюєте для визволу України. Однак в дійствості ви закрудуєте оі чужинцям. Ви кричите на соціалістів і вдумуйте: теріжні брехні. Однак ви не побете соціалізм своїми брехнями. Робітники пізнають ся на ваші брехні і не дадуть себе морочити за прощанням. Ви продали свою честь за гроші а тепер це критикують самі не авачючи кого. Ви паперед подивіть ся в зеркало, тоді побачите свою честь. Однак не будемо забирати з вами місяця в нашій так дорогій газетці.

Товариші робітники! Зрозумійте що всякі газетарські шматки вдають на затемнені робітників, такі як Новини, Кан. Русин, Канада і ще деякі. Обицнай таких шмат і не читайте їх

Ваш за соціалізм,
Й. Я.

ЯК

ПИСАТИ ЛИСТИ?

Найновіший і найпрактичніший Русько-Англійський листівник 288 сторін (75с.)

Порадник як писати любовні листи, з додатком любовних віршів, промов та желань 35с.

Нові книжки до науки та просвіти.

Дикі люди, де вони живуть (25с.)

Житє рости, анатомія і фізіологія рости 25с.

Всесвітня історія, старинна історія, \$1.00

Енеїда, поема І. Котляревського, з образками 25с.

Про кредитні кооперації (10с.)

Історія землі, минуле і будуче землі, з сорок і один образками 15с.

Про воздух і про погоду (15с.)

Автономія України 15с.

Амулет, Івана Франка 40с.

Синя фльота, І. і П. часть (\$3.00)

Проблеми сучасної естетики \$1.00.

3 філософії політики 75с.

Каталогів книжок та інструментів даром.

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St. Winnipeg Man.

DR. T. G. MOXNES

ДЕНТИСТ.

620 1/2 Main St. Winnipeg,

Двері з Loggan Ave.

Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

ПЕКАРНЯ.

Чи вже їли ви в Канаді житий хліб? Эсли ні — то попробуйте замовити в мене.

F. STRIBER Bakery 10 Tickets Coed For One Loaf.

Уважаєте на марку нашого хліба, котра наліплена на кожнім боковині і яку подажмо в нашій анонсі.

Н. забувайте збирати сі марки! За кожних 10 марок даємо 1 хліб даром.

Моя адреса: F. STRIBER 34 Disraeli St. Winnipeg Phone St. John 1546.

Відділам У.С.Д. П. в Канаді.

Всправах організаційних, як: столів, крусел, канцелярських бюр, шаф і т.п. У мене можете дістати ріжнородні зимові і літні двері. Продаю шкла і зеркала. Висилаю також замовлення на провінцію по дешевих цінах.

M. Hawrycz 1182 Selkirk Ave. Winnipeg, Man. Phone St. John 2372

Артур М. Доулі, Л. Л. В.

Адвокат, Повновласник. Нотар, Комісіонер, оборонець в цивільних та кримінальних справах і т.п.

В.Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову. Вивчаєм гроші. Асекуруємо від огню.

Філія: 903 MAIN ST. PHONE ST. JOHN 1954. Winnipeg, Man.

BANKRUPT STOCK EXCHANGE

на 641 Main St. Winnipeg.

Маємо дуже гарних 75 убранных, регулярна ціна \$10.50 випродуем по \$ 3.45

Другої якості 163 убранных, пер. 12.50 тепер 5.95

Відтак 245 убранных яких ціна була 20.00 „ 8.95

Маємо много убранных по 25 і \$30 котрі тепер продаємо о половину таньше.

1000 сорочок рег. ціна 75с тепер 35

Другий рід сорочок рег. ціна 75с і \$1 тепер 49

Оверголки в паски і чорні рег. ціна \$1 „ 59

Рукавиці була по 75с тепер за 39

Шлийки регулярна ціна була 35ц. тепер 15

Мужеські мягкі ковчирці продаємо по 5

Черевки гарний сорт рег. ціна 5.00 тепер 2.79

Черевки до роботи модні рег. 3.50 „ 1.95

Маємо великий вибір капедохів, котрі були від 2.00 до \$3.50 тепер по 95

Приходіть на закупно, добра нагода.

Головний офіс на 182 Loggan Ave. продає лише гуртовно.

ФІЛІЯ: BLUE STORE DAUPHIN, MAN.

WINNIPEG YARD Redwood & McKenzie St. Phones St. John 1182 - 910

TRANSCONA YARD Melrose & Kanata Phone St. John 1507

Dominion Lumber & Fuel Co. Ltd.

WINNIPEG & TRANSCONA

ДОСТАВЦІ РІЖНОГО РОДА МАТЕРІЯЛУ ДЛЯ БУДОВИ.

Маємо стало на складі лати, гонти, вікна, двері і всяке викінчене внутр. Тверде дерево спеціально до викінчування.

Всякого рода дерево, вуголь завжди маємо також на складі в Трансконі.

Русько - німецький шпиталь

Dr. G. Kalichman-a

Спеціальне ліченє хоріб венеричних (сифіліс, трипер і другі хірургічних, внутрішних, ж ночих, очних і ушних)

Найновіше і найкраще ліченє сифіліса „600“ проф. Еріха. Ліченє полового бєспілля. Ліченє електрикою. Лікєрства висилаю по кольових за надісланом задатку.

OFFICE & HOSPITAL

453 Selkirk Ave. Winnipeg.

Phone: St. John 1772.

Ам. Кружок ім. В. Винниченка

Відбуває свої проби кожного понеділка о 8 год. вечером, в галі на 1034 Main St. & Magnus Ave. Приймаємо нових членів. Місячна вкладка для товаришів 15 цн. для товаришок 10. цн. Волкі листи і інші висилки поштою, належить ся висилати на адресу:

Ам. Кружок ім. В. Винниченка. Box 3658. Winnipeg, Man.

Dr. A. SILVERMAN

Русько-польський лікар.

Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішних недуг.

Лічить також всякі недуги жіночі.

Ординує в офісі на: 395 Selkirk Ave.

Телефон: St. John 1716.

ДОБРУ ПЛАТУ ДІСТАНЕТЕ ПІДЧАС НАУКИ В

MOLER BARBER COLLEGE.

Ми вичуємо барберства в кількох тижнях. Посади даємо коли вичуєте ся, а платимо від \$15.00 до \$25.00 тижнево. Тепер є велике залотрєбуванє барберів з дипломами Moler'a. Остерігайтесь тах що підцивають ся від наше імя, зайдіть і огляньте, найбільший світовий барберський College дістанете даром гарний каталог.

Дивіть ся за назвою

MOLER

Cor. King & Pacific Ave. Winnipeg. Filial Regina i Fort William.

J. G. KIMMEL

Краєвий Нотар

залагоджує всі так старокраєні як і канадські справи, спродає сифілісу на всі літні, висилає гроші до краю асекурує від огню і на житя, купує спродає і міняє доми, фарми і лєги. Канцелярія заложена перед 10 літами.

Гварантуємо за всі справи у нас подорожені. Про канцелярію мою можете отримати білши інформації в Imperial Bank of Canada.

Адресуйте WSENARODNA KANCELARIA 834 Main St. Winnipeg, Man.

РОД

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 202

РІК VI. Ч. 32.

Убийство Ж

Дня 31-го липня с.р. відина соціалістичної фракції, що заслєновала вікі вистрілила в Жореса.

Дві кулі трафали в горло мертвою на стіл. Убийцю са перенесено до його метілки й було чути: „ смінякови!..

Плавав нарід, коли нема вже, що замовили в ки огню, стільки сили, с Ридав Париж, а з ним чесне серце, хто бажає б

Во Жан Жорес був де своє життя на услугу го світа. Сей великий ф не тільки робітникам ф робітникам цілого світа.

Від року 1889, Жорти послів і цілий час го за робітничі права; всю старалась погіршити и пав з своїм громовим і

Страйкували робітлась чорна комедія росяло позірно обвинити і виступав активно, вистським таланом і не уст була горою.

Але найважнійши була точка зростаючої

Не було у обороні ворога, як Жорес.

Коли в Франції пня військової служби служили по три роки) дістичними послами в проєкта.

Він так точно в вічах докадував, яке лево зростаючі армії.

Тепер ми пережської війни, котра хт

Коли від давна прріал в виді кольсєаліто тепер відняли нам